

వినియోగహక్కు

E-mail:

viniyogahakku@gmail.com

[viniyogahakku](http://viniyogahakku.com)

ఎడిటర్-డివి.లక్ష్మీనారాయణ

consumers news website

సెల్ - 9948774542

www.viniyogahakku.com

డిసెంబరు

2018

గుంటూరు

హక్కులు పట్టని విద్యుత్ సంస్కరణలు

వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరానికి ధరల ఉత్తర్వుల కొరకు విద్యుత్ వంపిణి సంస్థలు ఏపి విద్యుత్ నియంత్రణా మండలికి ఆదాయ వ్యయాల గణాంకాలతో దరఖాస్తు చేసాయి. తదుపరి నియంత్రణా మండలి బహిరంగ సమావేశాలు నిర్వహించి నలహాలు,నూచనలు స్వీకరిస్తుంది . ఈ సందర్భంగా ఒక విశ్లేషణ. ఉమ్మడి రాష్ట్రంగా ఉన్నప్పుడు ఉన్నప్పుడు 1998 సంవత్సరంలో విద్యుత్ సంస్కరణలు

ప్రారంభం అయినాగాని ఈ నాటికి వినియోగదారుల హక్కుల అమలు అనేది అందని ద్రాక్షలా, దైవాధీనంగానే కొనసాగుతున్నాయి. 1910 సంవత్సరంలో మన దేశంలో భారత విద్యుత్ చట్టం (ఇండియన్ ఎలక్ట్రిసిటీ యాక్టు) రూపొందించారు. కాల క్రమంలో చట్టంలో అనేక సవరణలు చేసుకున్నాయి. 1950 వరకు విద్యుత్ ఉత్పత్తి ,సరఫరా అంతా ప్రయివేట్

సంస్థల నిర్వాహణలో ఉండేవి. కొంతకాలం ప్రజా వసుల శాఖ(పిడబ్ల్యుడి) నిర్వాహణలో కొనసాగగా, 1-4-1959 నుండి ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యుత్ మండ్లి ఏర్పడింది. అప్పట్లో 2 లక్షల మంది వినియోగదారులు ఉండేవారు. 1993 విద్యుత్ సంస్కరణల చట్టం ఏర్పడి అనేక పరిణామాలు చోటుచేసుకున్నాయి. అందులో మిగతా 2వ పేజిలో

గౌరవ పదవుల కోసం పరుగులు వద్దు

మనదేశంలో పాలకులు శాశ్వత పదవులతో కాకుండా గౌరవ వేతనంతో అనేక చట్టబద్ధ సంస్థలకు తాత్కాలిక గౌరవ పదవులు కట్టపెట్టి వ్యవహారాలు చక్కపెడుతున్నారు. ఆర్థిక భారం తక్కువగా ఉంటుందని ఒక కారణంకాగా, గౌరవ పదవులలో తమకు అనుకూలమైనవారిని కూర్చోపెడితే తమ ఆశయాలకు, ప్రయోజనాలకు అనుగుణంగా వ్యవహరిస్తారనే దురుద్దేశ్యంతో, వంకర ఆలోచనతో పాలకులు ఈ తాత్కాలిక గౌరవ పదవులు కొనసాగిస్తుంటారు. ఈ పదవులకు వచ్చేవారు సైతం ఎక్కువ శాతం పాలకుల మనసెరిగి వ్యవహరిస్తుంటారు. అందుకే ఈ

గౌరవ పదవులకు విధేయ పదవులని మరో పేరుకూడ ఉన్నది. అంటే అందరూ పాలకులకు విధేయులుగా ఉంటారని కాదు. కొంతమంది నమాజానికి సేవచేయాలనే మంచి ఆలోచనతో, సేవాభావంతో ఈ పదవులకు వచ్చేవారు ఉన్నారు. అలావచ్చి వదలికి వస్తే తెచ్చినవారు సైతం ఎందరో ఉన్నారు. జాతీయ, రాష్ట్ర స్థాయిలో సమాచార కమిషన్లు, వినియోగదారుల రక్షణ చట్టం క్రింద ఏర్పడిన జిల్లా, రాష్ట్ర, జాతీయ ఫోరాల అధ్యక్షులు, సభ్యులు, రాష్ట్ర, జాతీయ మానవ హక్కుల కమిషన్ల చైర్మన్లు, సభ్యులు, రాష్ట్ర విద్యుత్ వినియోగదారుల ఫోరాల

చైర్మన్లు, సభ్యులు, విద్యుత్ అంబుడ్స్మన్, ప్రెస్ కౌన్సిల్, ప్రెస్ అకాడమీల, ఆర్టీసీ, వివిధ కార్పొరేషన్ల చైర్మన్, సభ్యులు, విజిలెన్స్ కమిషన్లు, జిల్లా, రాష్ట్ర స్థాయి ప్రెస్ అక్రిడిటేషన్ కమిటీ సభ్యులు, విద్యుత్ సంస్థల్లో డైరెక్టర్లు, సీయండి పదవులు, లోకాయుక్తలు, తదితర అనేక సంస్థలకు, తాత్కాలిక విచారణా కమిషన్లు తదితర 200 దాకా సంస్థలు కాకుండా రైల్వే, టెలిఫోన్, ఇంకా అనేక ప్రభుత్వ శాఖలు నలహా సంఘాల సభ్యులను గౌరవ హోదా ఇచ్చి, గౌరవ వేతనంతో లేదా రోజువారీ ప్రతిఫలంతో కొనసాగిస్తారు. పై పదవులకు మిగతా 3వ పేజిలో

హక్కులు పట్టని....

1వ పేజీ తరువాయి

భాగంగా 1998లో ఏపి విద్యుత్ నియంత్రణ మండలి ఏర్పడింది. అప్పటినుండి రాష్ట్రంలో విద్యుత్ రంగం యావత్తు నియంత్రణ మండలి అజమాయిషి క్రిందకు వచ్చింది. సంస్కరణల్లో భాగంగా విద్యుత్ బోర్డుని 1-2-1999లో విద్యుత్ ఉత్పత్తి, పంపిణీ క్రింద రెండు సంస్థలుగా విభజించి విద్యుత్ ఉత్పత్తి సంస్థ (జెన్ కో), విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థ (ట్రాన్స్ కో)గా నామకరణం చేశారు. తదుపరి ట్రాన్స్ మిషన్ కార్పోరేషన్ ని టోకుగా విద్యుత్ కొనుగోలుచేసి రిటైల్ పంపిణీ సంస్థలకు పంపిణీ చేసే సంస్థగా కొనసాగిస్తున్నారు. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో వినియోగదారులకు రిటైల్ గా విద్యుత్ పంపిణీ చేసే నిమిత్తం ఉత్తర, దక్షిణ, తూర్పు, పడమరల పేరుతో 1-4-2000 సంవత్సరం నుండి నాలుగు పంపిణీ సంస్థలను (డిస్కామ్స్) ఏర్పాటు చేశారు.

కాగా, ఈ జెన్ కో, ట్రాన్స్ కో, పంపిణీ సంస్థలు అన్ని నియంత్రణ మండలి నియంత్రణలో కొనసాగుతున్నాయి. పంపిణీ సంస్థలు సంవత్సరానికి ఒక వర్షాయం ఆదాయ వ్యయాలు రూపొందించి నియంత్రణ మండలికి సమర్పించి విద్యుత్ చార్జీల హెచ్చు తగ్గులకు అనుమతి పొందుతాయి. విధానవరమైన నిర్ణయాలన్ని నియంత్రణ మండలి రూపొందిస్తుంది. పంపిణీ సంస్థలకు సొంత పెత్తనం ఏమీ ఉండదు. పంపిణీ సంస్థలు దాఖలుచేసే ఆదాయ, వ్యయాలు వరశీలించి నిర్ణయం తీసుకునే ముందు బహిరంగ నభలు ఏర్పాటుచేసి నియంత్రణ మండలి ప్రజాభిప్రాయం సేకరిస్తుంది. ఏప్రిల్ 1వ తేదీనుండి అమలులోకి వచ్చేలా మండలి ధరల ఉత్తర్వు (టారిఫ్ ఆర్డర్) జారీ

చేస్తుంది. కాలానుగుణంగా నిభంధనలలో మార్పులు చేర్పులు చేస్తుండుంది. విద్యుత్ నరఫరా, విద్యుత్ చార్జీలు, ఇతర సేవల రుసుంలు, వినియోగదారుల సమస్యల పరిస్థానానికి తీసుకోవాల్సిన చర్యలకు సంబంధించి ఎప్పటికప్పుడు ఉత్తర్వులు జారీచేస్తుంది. విద్యుత్ సేవలు, ధరల విషయంలో తగు సూచనలు నలహాలు ఇచ్చే నిమిత్తం అధికార అనకారులతో రాష్ట్ర స్థాయిలో ఒక నలహా మండలి ఉంటుంది. ధరల ఉత్తర్వు జారీచేసే సందర్భంగా ప్రతి సంవత్సరం పంపిణీ సంస్థల నివేదికలపై, అభ్యర్థనలపై వివిధ వర్గాలనుండి మండలి బహిరంగ నమావేశాలు ఏర్పాటుచేసి నలహాలున, అభ్యర్థనలు స్వీకరిస్తుంది. 1999 నుండి ప్రతి సంవత్సరం తప్పనిసరి తద్దినలా వినియోగదారులతో నమావేశాలు మాత్రం నియంత్రణ మండలి క్రమం తప్పకుండా నిర్వహిస్తుంది. రాష్ట్రం విడిపోయిన తదుపరి రెండు రాష్ట్రాలకు విడివిడిగా రెండు నియంత్రణ మండళ్ళు ఏర్పాటు అయినాయి. ప్రజాభిప్రాయం పేరుతో పెద్దమొత్తం ఖర్చుచేసి బహిరంగ నమావేశాలు ఏర్పాటుచేసి నలహాలు అభ్యంతరాలు స్వీకరించటం ఎక్కువ శాతం మొక్కుబడి తంతుగానే కొనసాగుతుంది. నియంత్రణ మండలి దృష్టి ఎప్పుడు పంపిణీ సంస్థల ఆదాయంపెంచే అంశంపైనే కేంద్రీకరించిఉంటుంది. ఆ క్రమంలో వినియోగదారులకు చట్ట వరంగా లభించిన కౌర్టిపాటి హక్కులు, ప్రయోజనాలు హరించుకుపోతున్నాయి. పంపిణీ సంస్థల మనుగడ కోసం కొంత కఠినంగా వ్యవహరించటం తప్పనిసరే. అయితే పంపిణీ సంస్థల ఆదాయం నక్రమంగా ప్రభుత్వం నుండి రావాల్సిన నబ్బిడీ నిధులు, ప్రభుత్వ శాఖలు, సంస్థల నుండి

రావాల్సిన విద్యుత్ వినియోగ బిల్లుల బకాయిల ద్వారా సమకూరాలి. అలాగే పంపిణీ సంస్థల్లో నిర్వాహణ వ్యయంలో అవినీతిని అదుపుచేయటం ద్వారా మరికొంత ఆదాయం పెంచవచ్చు. కాని తద్విరుద్ధంగా ఆ మార్గాలపై అరకొర చర్యలతో నరిపెడుతూ మండలి వినియోగదారుల హక్కులు హరించటం ద్వారా ఆదాయం పెంచేవనిలో నిమగ్నమై ఉంటోంది. విద్యుత్ సేవలు, వినియోగదారుల సమస్యల పరిస్కారం, క్రయ, విక్రయాలు, ఇతరత్రా డబ్బుతో ముడివడిన అన్ని అంశాలలో అవినీతిని బాగా నియంత్రిస్తే పంపిణీ సంస్థల ఆదాయం గనణీయంగా పెరుగుతుంది. కాని నియంత్రణ మండలి పెద్దల ఎవరి హయాంలోను ఆ దిశగా కృషిచేసిన దాఖలా లేదు. అయినీతి అనేది ప్రవంచ వ్యాపితంగా ఉంది. దాన్ని మంత్రం వేసినట్లు ఒకరోజులో మాయమయ్యేది కాదు. కాని కొంతవేర అదుపు చేయాలిగా. అవినీతి అదుపుసైతం సంస్కరణలలో భాగమేగా. మరి అవినీతి అదుపుకి తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటో ఎంత వెతికినాగాని కానరావు. మొదటిగా అవినీతికి అవకాశం లేనివిధంగా నిభంధనలు రూపొందించటం, కొనగోళ్ళు, విక్రయాలు, వినియోగదారులకు అందిస్తున్న సేవలు తదితర అన్ని అంశాల్లో గోవ్యతకు తావులేకుండా పారదర్శకత ఉండేలా చాడాలి. అందుకు అవరోధంగా ఉన్న అంశాలపై దృష్టి చాలించాలి. అందులో భాగంగా విద్యుత్ రంగంలో కొన ఊపిరతో అంవశయ్యపై ఉన్న సమాచార హక్కు చట్టానికి జీవంపోయాలి. ఆ వేరకకు వినియోగదారుల ప్రతినిధుల అభ్యర్థనలు నియంత్రణ కమీషన్ నిర్విధంగా తిరస్కరించింది. అవినీతికి పాల్పడి సంస్థకు నష్టం కలిగిస్తున్న మిగతా 3వ పేజీలో

హక్కులు పట్టని....

2వ పేజీ తరువాయి సంఘటనలపై భాద్యత కలిగిన పౌరులు ఆధారాలతో ఫిర్యాదు చేసినాగాని పట్టించుకునే నాధుడే ఉండరు. ఆ నష్టాలన్ని నిజాయితీగా బిల్లులు చెల్లించే వినియోగదారులే భరించాలి. అలాంటప్పుడు అవి ఏం సంస్కరణలు? సంస్కరణలు అంటే అవినీతి రహిత సేవలు. వంపిణి సంస్థల అధికారుల అధికార దుర్వినియోగం, అవినీతి, నిభంధనల ఉల్లంఘన, సేవలు అందించటంలో, సేవలోపాల ఫిర్యాదులై పరిస్కారంలో నిర్లక్ష్యం, సమాచార గోప్యత తదితర అన్ని అంశాలు సేవలోపాలుగా పరిగణించి ప్రత్యేకంగా విచారణా సంస్థలు ఏర్పాటుచేసి నిర్ణీత కాలంలో శాఖాపరమైన చర్యలు తీసుకోవటం జరగాలి. సేవల విషయంలో అయితే పరిహారం చెల్లించటం జరగాలి. కాని అందుకు విరుద్ధ సంస్కరణలు జరుగుతున్నాయి. వెబ్‌సైట్‌గా ఫిర్యాదుల పరిస్కారం విషయంలో మాత్రం అనేక అధికారుల అనుకూల నిభంధనలతో అరకార పరిహారంతో మమ అనిపించేలా కొనసాగిస్తున్నారు. వంపిణి సంస్థలు అందించే సేవలు, ఫిర్యాదుల పరిస్కారం విషయంలో అంతులేని అవినీతి జరుగుతోందనే ఆరోపణలు ఉన్నాయి. విద్యుత్ సరఫరాపొంది తదుపరి సేవలు కొనసాగించటానికి అనేక నిభంధనలు అవినీతికి ఆవశ్యకం ఇచ్చేవిగా ఉన్నాయి. దానిపై వినియోగదారుల ప్రతినిధుల ఆవేదన, అభ్యర్థనలు అరణ్య రోదనగానే మిగిలిపోతోంది. సంస్కరణలు ప్రారంభమయి 20 సంవత్సరాలు అవుతున్నాగాని నాణ్యమైన సేవలు మాత్రం ఆకాశంలో పరిభ్రమిస్తున్నాయి. చార్జీలు మాత్రం నగటు వినియోగదారుల ఆర్థిక పరిస్థితులు చిన్నాభిన్నం చేస్తున్నాయి. సంస్కరణలు రాకవూర్వం వినియోగదారులకు ఉన్న కౌద్దిపాటి అనుకూల నిభంధనలు సంస్కరణలు

నేవధ్యంలో కనుమరుగైనాయి. వినియోగదారుల హక్కులకు సంబంధించి నియంత్రణ మండలి నామమాత్రంగా రూపొందించిన అల్ప సంఖ్యలో ఉన్న నిభంధనలు అనేకం కాగితాలకే పరిమితమైనాయి. అమలుకి నోచుకోలేదు. ఈ విషయమై వినియోగదారుల సంఘాల ప్రతినిధులు ప్రతి సంవత్సరం ధరల ఉత్తర్వు సందర్భంగా జరిగే బహిరంగ నభలో పాడిందేపాడరా పాచివళ్ల దానుడా అనే సామెత మాదిరి నియంత్రణా మండలికి విన్నవించుకుంటున్నారు. కాని ప్రయోజనం ఏమిలేదు. వీళ్ళుగోల వీళ్ళది వాళ్ళ నిర్ణయం వాళ్ళది. కాగా ముఖ్యంగా కాలిపోయే విద్యుత్ మీటర్ల, రీ కనెక్షన్ చార్జీల, మీటర్ల లోపాల కారణంగా వచ్చే అధిక బిల్లుల విషయంలో అంచనాలకు అందనంతగా వినియోగదారులు కోట్లాది రూపాయలు నష్టపోతున్నారు. వినియోగదారుల సంఘాల ఈ ఆరోపణలు ఎంతవరకు నిజమో తెలుసుకోవటానికి అయినా నియంత్రణా మండలి కనీస విచారణ జరపలేదు. కారణం అవన్నీ నిజాలే కాబట్టి. అలాగే విద్యుత్ రంగానికి సంబంధించి అన్ని అంశాలలో సమాచార హక్కు వివాదాలను సైతం విద్యుత్ ఫోరాల పరిధిలోకి తేవటానికి నియంత్రణా మండలి నిర్విర్ధంగా తిరస్కరించింది. మండలి పెద్దల ఉద్దేశ్యంలో సంస్కరణలు అంటే గోప్యతను కాపాడటం, వినియోగదారుల హక్కులు హరించటంగా భావిస్తున్నారు. ఏది ఏమైనా వంపిణి సంస్థల్లో అవినీతిని అరికట్టి, కొనసాగిపోతే జీవచ్ఛవంలా పడిఉన్న సమాచార హక్కు చట్టానికి ప్రాణ ప్రతిష్ఠచేసి, వినియోగదారుల హక్కులు ఆచరణలో అమలు జరిగేలా తగు చర్యలు చేపట్టాల్సిన భాద్యత ఏపి విద్యుత్ నియంత్రణా మండలిపై ఉంది.

పదవుల కోసం.....

1వ పేజీ తరువాయి సమాజంగా పదవి విరమణ చేసిన వారిని నియమిస్తారు. ముఖ్యమైన కొన్ని పదవులకు మాత్రమే ప్రతిపక్ష పార్టీ ప్రతినిధి సైతం నియామక కమిటీలో సభ్యునిగా ఉంటారు. అధిక శాతం నియామకాలు అధికారపార్టీ ప్రభుత్వమే చేపడుతుంది. కాగా, మనల్ని వెతుక్కుంటూ ఏదైనా పదవిగాని, బిరుదు లేక ప్రశంస ఆకస్మికంగా, అనుకోకుండా లభిస్తే అందులో సంపూర్ణ ఆనందం ఉంటుంది. అలా కాకుండా అలిగో, యాచించో, సిఫారసుతోనో లేక కొనుగోలుచేసో పొందే బిరుదులు, నాదాలు ఆత్మవంచనతో తాత్కాలిక ఆనందాన్ని మాత్రమే ఇస్తాయి. దేవుడు నిరసనపదలు, తెలివితేటలు, మంచి జీవితం ఇచ్చింది పదవుల, హోదా, బిరుదుల కోసం బిచ్చమెత్తటానికి, సిఫారసులతో పొందటానికి కాదు. అవి కోనుగోలు చేయటానికి అంతకంటే కాదు. అలాచేయటం తగనివని. నిజంగా సమాజానికి ఏదైనా మేలు చేయాలనుకుంటే ఎలాంటి పదవులు అక్కరలేదు. ఏ పదవులు, హోదాలు లేకుండానే ఎంతోమంది ఎలాంటి ప్రచార ఆర్థాటం లేకుండా నిశ్చలంగా ఎంతగానో కనపడకుండా సమాజ సేవ చేస్తున్నవారు ఎందరో ఉన్నారు. లోగడ 40 సంవత్సరాల క్రితం ఏదైనా గౌరవ పదవికి ఎంపిక చేయాలంటే ఆయారంగాలలో అనుభవం, నిజాయితీ కలిగిఉన్న వారి వివరాలు సేకరించి ప్రభుత్వమే వారిపదవులకు వెళ్ళి ఫలనా పదవిని స్వీకరించాల్సిందిగా అభ్యర్థించేవారు. అంగీకరించకపోతే పెద్ద మనుషులతో సిఫారసు చేయించి మరీ ఒప్పించేవారు. అలా ఆరోజుల్లో వివిధ పదవులు వెతుక్కుంటు ఒళ్ళో వచ్చి వడేవి. అప్పుడు అపదవికి వాళ్ళు వన్నే తెచ్చేవారు. కాని ఇప్పుడు ఆ పరిస్థితులన్ని తారుమారు అయినాయి. వలు రకాల గౌరవ మిగతా 4వ పేజీలో

పదవుల కోసం.....

3వ పేజీ తరువాయి

పదవుల సంఖ్య గణనీయంగా పెరిగిపోయింది. దాంతో అనారోగ్యకరమైన పోటీ పెరిగిపోయింది. జుగుప్సాకరమైన ఈ పోటీ కారణంగా ఎంపికలో వలు మార్పులు చేటుచేసుకున్నాయి. ఫలితంగా అర్హతలు మూలనపడి ఇతర అంశాలు ప్రాధాన్యం నంతరించుకున్నాయి. దాంతో వేలంపాటలో గెలుచుకున్నవారు పదవులు అందుకుంటున్నారు. గౌరవ పదవులకు ఇలాంటి వాళ్ళ రంగప్రవేశంతో వీళ్ళ ఏలుబడిలో పైనలకి, పైరవీలకి ప్రాధాన్యత ఏర్పడి ధర్మం కుంటిదై, న్యాయం అన్యాయానికి గురయి చట్టం నగుబాట్ల పాలవుతోంది. నహజంగా ఎక్కువ శాతం పదవులు న్యాయ, పరిపాలన శాఖలలో పదవి విరమణ చేసిన వారిని నియమిస్తుంటారు. కొన్ని పదవులకు ఆయా చట్టాలకు అనుగుణంగా ప్రయివేటు వ్యక్తులను సైతం నియమిస్తుంటారు. ఇలా ప్రయివేటు వ్యక్తులు చేపట్టే పదవులు అనేకం రాజకీయ పునరావాస కేంద్రాలుగా మారిపోయాయి. ఈ గౌరవ పదవుల్లో కొన్నింటికి కేవలం హౌదా మాత్రమే ఉండగా మరికొన్నిటికి గౌరవ వేతనం సైతం లభిస్తుంది. నహజంగా ప్రయివేటు వ్యక్తులతో నియామకాలు జరిగే అనేక పదవులు గోప్యంగానే జరిగిపోతుంటాయి. అర్హులనుండి దరఖాస్తులు ఆహ్వానించటంగాని అందుకు తగిన విధంగా ప్రచారం చేయటంగాని జరగదు. అంతా మునుగులో వ్యవహారాలే. అయితే గౌరవ వేతనాలు లభించే అనేక గౌరవ పదవులకు పదవి విరమణ చేసిన వారితోపాటు ప్రయివేట్ వ్యక్తులను సైతం కొన్నిటికి నియమిస్తు ఉంటారు. వాటికి మాత్రం దరఖాస్తులు ఆహ్వానిస్తుంటారు. అదికూడ అంతే మొక్కుబడి తంతుగా

కొనసాగుతుందనే ఆరోపణలు లేకపోలేదు. కాగా, వివిధ ప్రభుత్వ శాఖలు, ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు వారి పరిధిలో ఆయా రంగాలలో విశేష కృషి చేస్తున్న వ్యక్తులను గుర్తించి, వారి కార్యక్రమాలు వివరాలు సేకరించి అవశరం వచ్చినప్పుడు అర్హతలు పరిశీలించి నేరుగా గౌరవ పదవులకు ఆహ్వానించాలి. అప్పుడు అర్హతల ప్రాతిపదికగా ఖాలీల భర్తీ అవుతాయి. అలాకాకుండా దరఖాస్తులు ఆహ్వానించటం దానికి ఎందరో క్యూలో నుంచోవటం, దాంతో అర్హతలను వక్కనపెట్టి ఇతరత్రా అంశాలకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చి పదవులు కట్టపెట్టడం ద్వారా నమాజానికి ఎనలేని కీడు జరుగుతోంది. కొన్ని పదవులకైతే బహిరంగంగా కనీసం దరఖాస్తులు ఆహ్వానించకుండానే అడ్డదారుల్లో పదవుల నంతర్పణ చేస్తున్నారు. కాగా పదవులపై వ్యాయోహంతో కొందరు గౌరవ పదవుల కోసం ప్రాకులాడుతుండగా, మరి కొందరు తమ అవినీతి సామ్రాజ్యాన్ని విస్తరించుకోటానికి పరుగులు తీస్తున్నారు. పదవీ విమణకి ముందుగానే కొందరు ప్రస్తుత తమ హేదాకు తగిన గౌరవ పదవుల ఏంకన్నాయో ఆరాతీయటం ఎలాగోలా పదవ దక్కించుకోవటం జరుగుతుందనే ఆరోపణలు ఉన్నాయి. రెండు లేక మూడు దశాబ్దాలపాటు ఏదోక శాశ్వత హేదా అనుభవించి వార్షికంలో సైతం అధికార దాహంతో గౌరవ పదవుల కోసం లగెత్తటం చూస్తుంటే అదోక మానశిక వ్యాధిలా కనిపిస్తుంది. అర్హతల ప్రాతిపదికగా గౌరవ పదవులు అలంకరించినవారు చట్టానికి మినహా ఇంక ఎవరికి జవాబుదారి కాదు. ఎవరిని లెక్క చేయాల్సిన అవశరం లేదు. అందుకు నిజాయితీగా నిక్కచ్చిగా వ్యవహరిస్తు గౌరవ పదవులు అలంకరించిన ఎందరో పదవి విరమణ చేసిన

న్యాయమూర్తులు, అధికారులను అదర్బంగా తీసుకోవచ్చు. అలాకాకుండా సిఫారసులతో పదవులు చేపడితే ఆ పదవి ప్రసాదించిన వ్యక్తి తాలూక అందరు అతనిపై పెత్తనం చెలాయించేవారే. నవ్వుతంత్రంలేని పదవి దేనికి? ఇక డబ్బు వెదజల్లి పదవి కొనుక్కోలు చేస్తే ఆ పదవిని వ్యాపారంగా భావించి లాభనస్థులు బేరీజు వేసుకుని దుకాణం తెరవాల్సి ఉంటుంది. డబ్బు సంపాదించటానికి ఎన్నో చట్ట బద్ధంగా ఎన్నో వ్యాపారాలు ఉన్నాయి. గౌరవ పదవులు వ్యాపారానికి ఉపయోగించుకుంటే చట్టం మాయమై అన్యాయమే న్యాయమై అరాచకం రాజ్యమేలుతుంది. అనలు శాశ్వత పదవులలో ఉన్నప్పుడు నిజాయితీగా ఎంతో హుందాగా విధులు నిర్వర్తించిన వారు పలువురు పదవి విరమణ చేసిన తదుపరి ఈ గౌరవ పదవి అధిష్టించగానే అవినీతికి, అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడుతున్నారు. కారణం ఆయా చట్టాలలో గౌరవ పదవులలో జొరబడ్డ పెద్దలు అవినీతికి అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడినాగాని వారిపై ఎలాంటి సివిల్, క్రిమినల్ చర్యలు చేపట్టరాదని ఒక రక్షణ నిబంధన తప్పనిసరిగా ఉంటుంది. వారిపై విచారణ జరిపించాలన్నా క్లిష్టమైన విధివిధానాలు ఉంటాయి. సామాన్యుల వల్లకాదు. హైకోర్టు సుప్రీంకోర్టు ద్వారా మాత్రమే వారిపై విచారణకు అదేశాలు పొందవచ్చు. అది భారి ఖర్చుతో కూడినపని. ఒక విచారణ జరిగి అవినీతి రుజువు అయినాగాని పదవి నుండి తొలగిస్తారేగాని కేసులు ఉండవు. ఈ కారణంగా ఈ గౌరవ పదవులు చెరవట్టిన వలువురు చట్టాలను నిర్వీర్యం చేస్తుంటారు. అవినీతికి, అధికారదుర్వినియోగానికి రుజువులు ఉంటే ఎలాంటి చట్టపరమైన చర్యలు అయినా తీసుకునేలా వీలు కల్పిస్తే చట్టాలు బతికిపోతాయి.